

Zlato, obrazy, cestovky:
Osobitný režim DPH

Obchodujete so zlatom, starožitnosťami alebo prevádzkujete cestovku? Zákon na vás myslel a zaviedol **osobitnú úpravu dane**. V ňom odvádzate DPH len z prirážky, teda nie z celej ceny. V tomto e-booku si ukážeme, **ako osobitný režim DPH funguje a ako ho využiť**.

Cestovnej službe sme sa venovali v samostatnom [e-booku Manuálik pre cestovky](#). Stiahnite si ho, nech ste cestovka, alebo trebárs jazykovka s pobytmi v zahraničí.

V tomto e-booku sa zameriame predovšetkým na **obchod s použitým tovarom a investičným zlatom**.

UOL®

ÚČTOVNÍCTVO

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk

P. S.: E-book sme napísali, aby pomáhal.
Zdarma.

Zdieľajte ho so všetkými, komu by sa mohol hodiť.

Obsah

Osobitný režim DPH v kocke.....	4
Osobitný režim DPH a zákony.....	5
Cestovná služba v skratke	6
Kto nemusí použiť osobitný režim DPH pri cestovnej službe?...8	
Predaj použitého tovaru	9
Kto môže použiť osobitný režim?	9
Základ dane.....	11
Odpočet dane.....	12
Vaše povinnosti	12
Investičné zlato.....	13
Oslobodenie od dane.....	13

Osobitný režim DPH v kocke

Pokiaľ uplatňujete osobitnú úpravu dane, základom dane nie je celá hodnota plnenia – teda cena, za ktorú predávate.

Daň sa (vo väčšine prípadov) počíta len z marže zníženej o DPH.

Prečo je zavedený osobitný režim DPH? Predovšetkým z dvoch dôvodov:

1. Aby sa ľahšie počítala DPH (najmä pri cestovných službách).
2. Aby nedochádzalo ku dvojitému zdaneniu (najmä pri použitom tovare).

Dobré vedieť:

Čo sa počíta do obratu pre DPH? Záleží na tom, či plnenie spadajúce do osobitného režimu priamo poskytujete, alebo sprostredkujete. V prvom prípade sa do obratu zahŕňa celá hodnota (znížená o DPH), nie len vaša marža. V druhom provízia.

Osobitný režim DPH a zákony

Osobitnému režimu DPH sa venuje zákon o DPH v paragrafoch 65, 66 a 67. Čo tieto paragrafy riešia?

- § 65 cestovná služba
- § 66 použitý tovar a umelecké diela
- § 67 investičné zlato

To sú tri oblasti, v ktorých môžete osobitný režim DPH uplatniť.

Cestovná služba v skratke

Cestovnej službe sme sa venovali v e-booku [Manuálik pre cestovky](#), ktorý si môžete stiahnuť zadarmo. V tomto e-booku presvišťíme základné pravidlá, nech viete, či sa vás osobitný režim DPH týka.

Cestovná služba je **kombinácia služieb cestovného ruchu**. Typicky si u vás zákazník kúpi ubytovanie alebo prepravu a k tomu nejaké ďalšie služby, ktoré on sám spotrebuje. Napríklad vstupenky, cestovné poistenie, stravovanie, skipasy, výlety a podobne.

Nemusí ju poskytovať len cestovka, ale pokojne akýkoľvek podnikateľ. Trebárs hotel, ktorý si dovezie svojich zákazníkov alebo prikúpi ubytovanie v inom hoteli. Prípadne jazykovka, ktorá predáva kurz s dopravou a ubytovaním.

Možno váhate, či práve vy poskytujete cestovnú službu. Poďme si prejsť pár prípadov, kde Súdny dvor EÚ rozhodol, že ide o **cestovnú službu**:

- 1. Hotel svojim hosťom poskytoval balíčky.** Okrem ubytovania dostali jednodňový výlet, polopenziu a dopravu autobusom do hotela.
- 2. Cestovka organizovala dovolenky pre motoristov.** Zaisťovala ubytovanie v prenajatých bungalovoch, dopravu si turisti riešili sami.
- 3. Nemecká jazyková škola ponúkala kurz v USA so sprievodcom a dopravou až do hostiteľskej rodiny.**
- 4. Cestovka si najímala domy v Nemecku, Rakúsku a Taliansku.** Prenajímala ich klientom a majitelia domov zariaďovali upratovanie, pranie a donášky pečiva.

V týchto prípadoch o cestovnú službu **nejde**:

- 1. Cestovná kancelária nakúpila pre svojich zákazníkov vstupenky na operu bez súvisiacich služieb.**
- 2. Prepravná spoločnosť zariadila zákazníkom len prepravu bez doplňujúcich služieb.**

Dobré vedieť:

Osobitný režim pri cestovnej službe **musí** zo zákona používať platca DPH, ktorý rokuje so zákazníkom vlastným menom.

Základom dane je potom **vaša marža znížená o daň**. A čo že je to marža? Rozdiel medzi cenou vašej služby a tým, čo zaplatíte za nakúpené služby. Keď teda predávate zájazd do divadla za 200 Eur a nakúpite dopravu a vstupenky za 150 Eur, je vaša prirážka 50 Eur.

Dobré vedieť:

Do marže sa zahŕňajú len služby určené na priame využitie zákazníkom. Typicky ubytovanie, doprava, stravovanie, cestovné poistenie, vstupenky na predstavenie, sprievodca a pod.

Kto nemusí použiť osobitný režim DPH pri cestovnej službe?

Nemusíte využiť osobitný režim DPH pre cestovné kancelárie v týchto situáciách:

- **Ak konáte ako sprostredkovateľ v mene a na účet inej osoby** (napríklad inej cestovnej kancelárie, leteckej spoločnosti alebo prevádzkovateľa ubytovania). V takom prípade uplatňujete DPH len zo svojej provízie.
- **Ak predávate služby, ktoré nesúvisia s cestovným ruchom** (napr. predaj vstupeniek na podujatia bez ďalších cestovných služieb). Na takýto predaj sa uplatní bežný režim DPH.
- **Ak predávate služby inému platiteľovi DPH na účely jeho podnikania (B2B vzťah)**. V takom prípade uplatňujete bežný režim DPH, nie osobitnú úpravu.
- **Ak nakupujete služby pre vlastnú spotrebu**, nie na ďalší predaj zákazníkom. Napríklad pre svoju služobnú cestu.

Dobré vedieť:

Ako vypočítať základ dane? Čo so zálohami? A kedy je cestovná služba oslobodená od dane? Všetko sa dozviete v e-booku [Manuálik pre cestovky](#).

Predaj použitého tovaru

Pri použití tovaru sa osobitný režim využíva preto, **aby sa DPH neplatila dvakrát**. Na rozdiel od cestovnej služby ale **nie je v tuzemsku povinný**. V niektorých prípadoch sa vám nevyplatí: Napríklad keď ako platca DPH nakupujete ojazdené auto z iného štátu EÚ.

Kto môže použiť osobitný režim?

Obchodník s použitým tovarom, umeleckými dielami, zberateľskými predmetmi alebo starožitnosťami.

Tovar vám ako obchodníkovi **musí na územie EÚ dodať**:

- **Súkromné osoby** – napríklad, keď obchodník vykúpi ojazdené auto od občana.
- **Malí podnikatelia, ktorí nie sú platiteľmi DPH.**
- **Iný platiteľ DPH**, ktorý predáva tovar, pri ktorom nemá nárok na odpočet DPH (napr. firemné auto, ktoré bolo kúpené s nemožnosťou odpočtu DPH).

Iný obchodník s použitým tovarom, ktorý už predtým pri predaji použil maržový režim.

Dobré vedieť:

Osobitný režim DPH nie je možné použiť, ak ide o:

- nákup tovaru od osoby registrovanej k DPH v inom členskom štáte EÚ (s výnimkami),
- dovoz tovaru z tretích krajín,
- nákup od platiteľa DPH, pri ktorom dodanie nie je oslobodené od dane.

Výnimku pri dovoze tvoria umelecké diela, pri ktorých zákon umožňuje uplatniť osobitný režim.

Osobitný režim **nemôžete** použiť v týchto situáciách:

1. dodanie **nového dopravného prostriedku** zo Slovenska do iného členského štátu,
2. dodanie tovaru, u ktorého ste pri zaobstaraní **uplatnili odpočet dane**.

Naopak osobitný režim **smiete** použiť v prípadoch, keď ste platiteľom DPH a nakupujete umelecké diela za účelom ich ďalšieho predaja:

1. **Od neplatiteľa DPH.** Napríklad, ak kúpite umelecké dielo priamo od súkromnej osoby alebo od umelca, ktorý nie je platiteľom DPH.
2. **Od iného platiteľa DPH, ktorý dodáva umelecké diela oslobodené od dane.** To sa stáva, ak platiteľ DPH predáva dielo, pri ktorého nadobudnutí nemal nárok na odpočet DPH.
3. **Od iného obchodníka s umeleckými dielami.** V prípade, že tento obchodník už pri predchádzajúcom predaji použil maržový režim.
4. **Pri dovoze umeleckých diel.** Ak ste sa rozhodli uplatniť maržový režim namiesto bežného režimu a odpočítania DPH pri dovoze.

Osobitný režim pre umelecké diela **nie je potrebné osobitne oznamovať správcovi dane**. Jeho použitie je dobrovoľné a je na rozhodnutí platiteľa DPH, či ho uplatní.

Je však potrebné splniť podmienky stanovené v § 66 slovenského zákona o DPH a o všetkých predajoch, na ktoré bol maržový režim uplatnený, **musíte viesť presné a podrobné záznamy**. To slúži na preukázanie správnosti postupu pri prípadnej daňovej kontrole.

Správcovi dane sa oznamuje samotné uplatnenie režimu v rámci riadnej evidencie pre DPH, nie samostatným formulárom.

Dobré vedieť:

V týchto situáciách nemáte nárok na odpočet dane.

Základ dane

Keď použijete osobitný režim, je váš základ dane **marža znížená o daň z marže**. Ako maržu spočítate? Ako rozdiel medzi tým, za koľko tovar predávate a za koľko ste nakúpili.

Dobré vedieť:

Pokiaľ je rozdiel záporný, základ dane je nula.

Prirážku **nemusíte vždy stanovovať za každý kúsok**. Keď sa jednotková cena tovaru vojde do 1 000 Eur, môžete prirážku stanoviť za celé zdaňovacie obdobie. Len si tovar roztriedte podľa sadzby dane. Výpočet je potom rovnaký: od celkovej predajnej ceny odpočítajte celkovú obstarávaciu cenu.

Dobré vedieť:

Pokiaľ splníte podmienky pre oslobodenie vývozu tovaru podľa § 47, je dodanie tovaru oslobodené od dane.

Odpočet dane

Keď vám niekto dodá tovar a využije osobitný režim, **nemáte nárok na odpočet dane z prirážky**, ktorú ste zaplatili v predajnej cene.

Pokiaľ použijete osobitný režim, **nemáte** ako obchodník **nárok na odpočet** pri tomto tovare:

- **nákup umeleckých diel od neplatiteľa DPH** (napr. súkromnej osoby alebo umelca, ktorý nie je platiteľom DPH),
- **nákup umeleckých diel od platiteľa DPH**, ktorý dodal tovar s oslobodením od DPH, pretože pri jeho nadobudnutí nemal nárok na odpočet,
- **nákup umeleckých diel od iného obchodníka**, ktorý už predchádzajúci predaj uskutočnil v maržovom režime.

Aby ste mohli uplatniť odpočet na vstupe, nesmiete pri predaji použiť osobitný režim. To platí aj pre umelecké diela, u ktorých váš dodávateľ osobitný režim nepoužil.

Vaše povinnosti

Pokiaľ ako obchodník uplatňujete daň a zároveň používate osobitný režim, musíte evidovať obchody podľa toho, aký spôsob zdanenia ste použili.

Na **daňovom doklade** uveďte jednu z týchto možností:

1. osobitný režim – použitý tovar,
2. osobitný režim – umelecké diela,
3. osobitný režim – zberateľské predmety a starožitnosti.

Dobré vedieť:

Na daňovom doklade nesmiete samostatne uviesť daň z prirážky.

Investičné zlato

Osobitný režim sa používa tiež pre investičné zlato. Čo je investičné zlato z pohľadu zákona?

Zlato v podobe prútu alebo tehly, ktoré spĺňa tieto podmienky:

1. má rýdzosť najmenej 995 tisícín (99,5 %),
2. jeho hmotnosť akceptuje trh.

A tiež **zlaté mince**, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

1. majú rýdzosť najmenej 900 tisícín,
2. boli razené po roku 1800,
3. sú alebo boli v krajine svojho pôvodu zákonným platidlom,
4. predávajú sa obvykle za cenu, ktorá neprevyšuje voľnú trhovú hodnotu ich zlatého obsahu o viac než 80 %.

Za zlatú mincu sa považuje aj zlatá minca uvedená v zozname zverejnenom Európskou komisiou, a to pre kalendárny rok, v ktorom bol tento zoznam uverejnený.

Oslobodenie od dane

Existujú tri časté situácie, kedy je zlato **oslobodené bez nároku na odpočet**:

1. dodanie investičného zlata na Slovensku,
2. zaobstaranie z iného členského štátu,
3. dovoz z tretích krajín.

Dobré vedieť:

Oslobodenie bez nároku na odpočet platí aj v prípade, že zlato dodáte, zaobstaráte z EÚ alebo doveziete.

Vyrábate investičné zlato alebo premieňate zlato na investičné? Potom sa môžete rozhodnúť, že pri zlate, ktoré by inak bolo od DPH oslobodené, **daň uplatníte**. To platí, pokiaľ ho dodávate inému platcovi na Slovensku. V takom prípade pri jeho dodaní uplatníte režim prenesenej daňovej povinnosti.

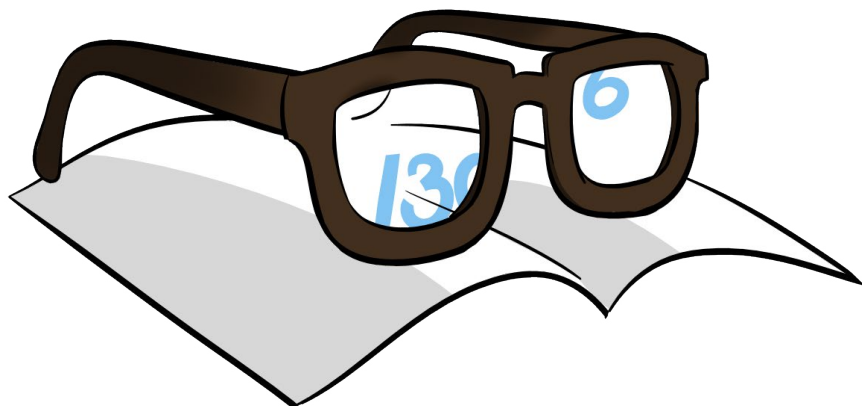
i

Dobré vedieť:

Pri dodávke investičného zlata s oslobodením od dane (bežný postup) nemá výrobca právo na odpočítanie DPH z nakúpených tovarov a služieb, ktoré použil na výrobu zlata. Pokiaľ sa však rozhodne pre zdanenie dodávky investičného zlata inému platiteľovi DPH, **získava právo na odpočet DPH** z nákupu, ktoré súviseli s výrobou tohto zlata.

Kedy máte **pri dodaní oslobodeného zlata nárok na odpočet**?
Pokiaľ nakúpите:

1. investičné zlato, u ktorého jeho výrobca dobrovoľne uplatnil daň,
2. zlato, ktoré nie je investičné, a ktoré premeníte na investičné,
3. službu, ktorá spočíva v zmene formy, hmotnosti alebo rýdzosti zlata.

Vaše povinnosti

Keď ako platca predávate zlato **fyzickej osobe nepovinnej k dani**, nezabudnite vystaviť **doklad**. Čo musí obsahovať?

1. **Identifikáciu dodávateľa (predajcu):** obchodné meno alebo názov, sídlo alebo miesto podnikania, IČ DPH.
2. **Identifikáciu odberateľa (kupujúceho):** meno, priezvisko a adresa fyzickej osoby.
3. **Popis investičného zlata:** typ (prút, tehla alebo minca), hmotnosť, rýdzosť, počet kusov a akékoľvek ďalšie identifikačné údaje, ako sú sériové číslo alebo značka výrobcu.
4. **Dátum vyhotovenia dokladu.**
5. **Číslo dokladu.**
6. **Celková hodnota transakcie.**
7. **Informáciu o oslobodení od DPH:** Aj keď sa daň neuvádza, je vhodné uviesť poznámku, že ide o dodanie investičného zlata oslobodené od DPH podľa § 67 zákona o DPH.

Doklad sa nemusí riešiť pri minciach vydaných Národnou bankou Slovenska.

Dobré vedieť:

Doklad musíte uchovávať po dobu 10 rokov.

Pokiaľ zlato predávate platcovi alebo osobe povinnej k dani, nezabudnite na ňom uviesť **hmotnosť a rýdzosť zlata**.

A čo keď obchodujete s inými cennými kovmi alebo drahými kameňmi? Potom postupujete podľa štandardného režimu DPH. Osobitný režim sa vás netýka.

Hod'te s nami účtovníctvo za hlavu!

Staráme sa o 4000 podnikateľov v Česku a na Slovensku.
Postaráme sa i o vás.

Dôjdeme pre vaše doklady

Vy ich len nahádzate do škatule, ktorú si náš kuriér
každý mesiac vyzdvihne.

Úrady vybavíme za vás

Ušetríte si čas. Zastúpime vás, nech pôjde o banalitu,
alebo o daňovú kontrolu.

Daňového poradcu máte zadarmo

Naši poradcovia sú vám k dispozícii zadarmo, stačí zdvihnúť
telefón.

Vidíte nám pod ruky

Doklady skenujeme do on-line systému. Vy dostanete
prístup, nech môžete sledovať našu prácu.

Ozvite sa.

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk